

העולם. אמר: רבונו של עולם, ירעטי כי אתה רחום, ואתת לא רחמת על עולםך, ונגהפַך רחמניותך לאכזרות. אתה לא רחמת על בנייך, יצא זה שאינו מرحם על בנייך, ונגהפַך להם לאכזרי. ולפיכך שלח את העורב, רמזו הוא שרמו.

אמר רבי יוסף, וכי לא כתוב בו איש צדיק פמים היה, ושהיא הטימ דברים קלפי מעלה? אמר רבי חייא, מרוב צערו הוא שאמר, שהרי שגנו, מפני שאין דעתן את האדם לפיצערו? שנאמר (איוב ל) איוב לא ברעת דברך ודבריו לא בהשכל. אף על פי שהטימ דברים קלפי מעלה, אין דינו במשפטם כלא כарам בלא דעת, לפי צערו.

ולא רצה העורב להלך בשילוחתו, מפני שמתוך שהוא לשילוחות אחרית - לפרגנס אליו, שנאמר (מלכים א י) והערבים מבאים לו לחם ובשר, ולא רצה לעשותות שליחותו, (בראשית ח) עד יבשת המים מעל הארץ, שהיה על ידי שבאות אליה. בין שראה נס שלא עשה בהגן, שלח את היונה.

ואמר רבי בון, שני ענני רמז באה, אחד - שחתוב (הושע ז יא) כיונה פותה אין לב. כלומר, מרוב צערו אין לבי עמי ונפתח. אחרית - אמר נה, אין בכל העופות שיטבל מיתה בלא סרכנות כיונה. ולפיכך נמשלו ישראל כיונה. אמר נת, בך נאה לנו לסבל הכל בלי סרכנות, ולפיכך וישלח את היונה.

שנו רבונינו, מה השיב הקדוש ברוך הוא לנמת, בשייא מן התבאה וראה כל העולם חרב ותחליל לבבות עליון, ואמר: רבונו של עולם, נקראת רחום,

דאמר רבי חייא, מצער הרה נח טפי על אוכרא דעלמא. אמר רבונו של עולם, ירעטי כי אתה רחום, ואתת לא רחמת על עולםך, ונגהפַך רחמניותך לאכזרות, אתה לא רחמת על בנייך, יצא זה שאינו מرحם על בנייך, ונגהפַך להם לאכזרי, ולפיכך שלח את העורב, רמזו הוא דקא רמז.

אמיר רבי יוסף, וכי לא כתיב ביה איש צדיק פמים היה, והאין הטימ דברים קלפי מעלה. אמר רבי חייא, מרוב צערו הוא דאמר, דקה תנן, מפני שאין דעתן את האדם לפיצערו, שנאמר (איוב לד לה) איוב לא בדעת דברך ודבריו לא בהשכל. אף על פי שהטימ דברים קלפי מעלה, אין דינו במשפטם כלא כарам בלא דעת, לפי צערו.

ולא רצה העורב להלך בשילוחתו, מפני שמתיקון הוא לשילוחות אחרית, לפרגנס אליו, שנאמר (מ"א יז) והעורבים מבאים לו לחם ובשר, ולא רצה לעשות שליחותו, עד יבשת המים מעל הארץ, שהיה על ידי שבאות אליה. בין שראה נח שלא עשה בהגן, שלח את היונה.

יאמר רבי בון, תרי ענני רמז באה, חדא, דכתיב (הושע ז יא) כיונה פותה אין לב, כלומר מרוב צערו, אין לבי עמי ונפתח. אחרינא, אמר נה, אין בכל העופות דיסבול מיתה בלא סרכנות, כיונה. ולפיכך נמשלו ישראל כיונה. אמר נה, בך יאות לנו למסבל כלל, בלא סרכנות, ולפיכך ווישלח את היונה.

הנו רבנן, מה השיב הקדוש ברוך הוא לנמת, בשייא מן התבאה וראה כל העולם מרוב, והתחילה לבבות עליון, ואמר, רבונו של עולם,